

Uit de Vogeltijdschriften

British Birds, september, oktober en november 1980; besproken door
Resi Damhuis.

Volume 73, no.9 (sept.1980). Hierin staan o.a. de volgende artikelen:

- "Why does Wilson's Petrel have yellow on the webs of his feet?" door R.M.Zink en J.L.Eldridge. Zij spreken het vermoeden uit dat het geel op de zwemvliezen van Wilsons Stormvogeltje (*Ocea nites oceanicus*) als hulpmiddel dient bij het fourageren. Ook doen zij voorstellen voor onderzoek om dit vermoeden te testen (p. 385-387).
- "Possible future Palearctic passerine vagrant to Britain." door D.I.M. Wallace. De schrijver bespreekt de kans dat nieuwe zangvogel-dwaalgasten in Engeland zullen verschijnen. Hij baseert zich op overeenkomsten in broedgewoonte, verspreiding, trek bereik en trekafstand van mogelijke dwaalgasten met die van reeds bekende dwaalgasten. Hij concludeert dat er nog 38 zangvogels nieuwe dwaalgasten in Engeland kunnen worden. Tevens geeft hij een sleutel voor indentificatie van de minst bekende soorten. (p.388-397)
- "Further notes from Mongolia" door A.R.Kitson. Naar aanleiding van een verblijf in Mongolië worden drie oostpalearctische soorten die dwaalgast in Engeland zijn, besproken, nl. Siberische Snor (*Locustella certhicola*), Veldrietzanger (*Acrocephalus agricda*) en Pallas' Rietgors (*Embriza pallasii*). (p.398-401)
- "Pallas's Reed Bunting: new to Britain and Ireland" door R.A.Broad en W.E.Oddie. Een waarneming van de Pallas' Rietgors (*Emberiza pallasii*) in 1976 wordt uitvoerig beschreven. Ook beschrijving en variatie in verenkleed worden besproken. (p.402-408).
- De "mystery photograph" die besproken wordt, is van een onvolwassen Rose Spreeuw (*Sturnus roseus*). (p.408-409)
- Er zijn twee ingezonden brieven die verandering van een determinatie van een IJsdruiker (*Gavia immer*) in winterkleed in een eerste-winter Pareldruiker (*Gavia arctica*) bepleiten. Hierbij zijn gedetailleerde tekeningen, die goed bruikbaar kunnen zijn wanneer men zelf in een dergelijk determinatie-dilemma zit. (p.419-423)

Volume 73, no.10 (okto.1980. Hierin o.a.:

- "Owl allopreening in the wild" door D.Scott. In de literatuur wordt weinig vermeld over uilen die elkaars verenkleed schoonmaken. Scott doet verslag van een aantal observaties van dit 'elkaar vlooien' van diverse soorten uilen, uit de periode 1950-1979. (p.436-439)
- "Why are Capercaillie cocks so big?" door R.Moss. Moss bespreekt een gedeeltelijke verklaring van het opmerkelijke grotteverschil tussen Auerhanen en hennen (*Tetrao urogallus*): als hennen de beste veschtersbazen prefereren en als, in het verleden, grote hennen een voordeel bij het vechten hadden, dat het aannemelijk dat natuurlijke selectie plaatsvindt ten gunste van grote hanen. (o.440-447)
- "Predictions of future Nearctic landbird vagrants to Europe" door Ch.S. Robbins. De schrijver is geïnteresseerd in Noordamerikaanse dwaalgasten in Europa, niet om te voorspellen welke soort de oversteek zal succesvol zal maken, maar om de informatie te gebruiken voor het krijgen van een beter begrip van het mogelijke effect op Nearctische vogelpopulaties door de inmens grote verliezen die op zee kunnen plaatsvinden. Trekgewoonten van 31 dwaalgasten in Engeland en 73 mogelijk toekomstige dwaalgasten worden geanalyseerd m.b.v. de multiële regressiemethode.

Robbins vond een significante correlatie tussen het aantal waarnemingen in Engeland en - de oost-west component van de normale migratie
 - de standaard-deviatie van lichaamsgewicht
 - de trekafstand
 - het overvloedig voorkomen aan de westkust van de Noord-Atlantische Oceaan

(p.448-457)

- "Semi-palmated Plover: new to Britain and Ireland" door P.A.Dukes. Rijkelijk geïllustreerd met foto's, bespreekt Dukes de waarneming in 1978 van een onvolwassen 'Semi-palmated Plover' (*Charadrius semipalmatus*); de determinatie is gebaseerd op geluid en uiterlijk in vergelijking met de Bontbekplevier (*C. hiaticula*). (p.458-464).

- "White-crowned Sparrows: new to Britain and Ireland" door R.A.Broad en R.G.Hawley. Bespreking van twee waarnemingen in 1977 van *Zonotrichia leucophrys*. (p.466-470)

- De besproken "mystery photograph" is van een Eleonora's Valk (*Falco eleonora*); door eliminatie kwam men tot deze determinatie. (p.472-474)

- In diverse ingezonden brieven worden argumenten gegeven voor het herzien van determinatie van de 'mystery photograph' uit BB '72 (p.434). Inderdaad heeft het 'Rarities' Committee de determinatie herzien: het gaat niet om een Wezendief (*Pernis apivorus*), maar om een Zwarte Wouw (*Milvus migrans*). (p. 481-482).

Volume 73, no. 11 (nov. 1980)

- "Report on rare birds in Great Britain in 1979" door M.J.Rogers en het Rarities Committee. Dit overzicht neemt het grootste deel van dit nummer in beslag. In deze uitgebreide waarnemingenlijst staan veel opvallende soorten, zoals Amerikaanse Kuifeend, Grote Trap, Bonapartes Strandloper (in het najaar gezien), en Bairds Strandloper. Ook uit Noord-Amerika de Stilt Sandpiper, Buff-breasted Sandpiper, Longbilled en gewone Dowitcher, lesser Yellowlegs, Upland-, Solitary- en Spotted Sandpiper. Bij de meeuwen vinden we waarnemingen van vier Amerikaanse soorten: Laghing- Franklin's-, Bonaparte's- en Ring-billed Gull. Om deze opsomming niet al te lang te maken, wil ik alleen nog enkele waargenomen zangvogels vermelden: van de Sylvia-achtigen werden o.a. Kleine Zwartkop, Brilbaard-, Rüppels- en Woestijngrasmus gezien; van de Phylloscopi o.a. Grauwe Fitis, Noordse-, Pallas'-, Raddes- en Bruine Boszanger en de Bergfluiter. Voor nog verdere interessante waarnemingen verwijs ik u graag naar dit nummer van British Birds zelf. (p.491-534)

- De besproken "mystery photograph" zijn van Grauwe Ganzen (*Anser anser*) en kleine rietganzen (*A. brachyrhynchus*) in vlucht. Er worden handige tips gegeven voor het determineren van grauwe ganzen in vlucht op grote afstand, die best nuttig kunnen zijn in dit winterseizoen! (p.535-536)

Dutch Birding - Tijdschrift van de Dutch Birding Association.

Jaargang 2; nummer 1 - april 1980.

Inhoud: Een aantal korte artikelen over zeldzame vogelsoorten waargenomen in en buiten Nederland. Determinatie en kledbeschrijving staan hierbij centraal. Genoemde artikelen hebben betrekking op een Geelsnavelduiker bij Nederhorst den Berg, een Witbandzeearend bij Barneveld en Zuidelijk Felvoland, een Arendsbuizerd in de Camarque (Frankrijk) en het voorkomen van Poelruiters in Nederland.

Een uitgebreider artikel beschrijft het verenkleed van de Citroenkwikstaart in de westelijke Himalaya. Interessant zijn verder twee korte artikelen geïllustreerd met enkele duidelijke foto's over het voorkomen van Kruisbekken met dubbele vleugelstrepen (vgl. Witbandkruisbek) en de determinatie van Dikbekzeekoeten. Tussen deze artikelen zijn eveneens korte mededelingen te vinden over de oogkleur van de westelijke Riffeiger, de pootkleur van juve-

niele Purperreigers, afwijkingen in het verenkleed van de Blauwe Kieken-dief, de herkomst van een geringde Zeearend, de pootkleur van een Reuzenzwartkopmeeuw en de keelkleur van Roodkeelpieper in de winter. Temidden van deze waarnemingen en van bijzonderheden over zeldzame vogels blijkt ook een 'gewoon' soort als de Huiszwaluw zich een plaats te kunnen veroveren, mits hij maar in oktober gaat broeden en jongen krijgt. Een waarnemingenrubriek besluit dit nummer van Dutch Birding.

MvdB.

Jaargang 2; nummer 2 - september 1980.

Inhoud: Het blad begint met een Dutch Birding Association Checklist-deel 1. Een aantal categorieën waarin waargenomen vogelsoorten kunnen vallen worden nader gedefinieerd. Deel 1 van de lijst gaat uitgebreider in op een aantal vogelsoorten die door menselijke invloed in Nederland terecht komen. Een aantal avifaunistische termen wordt nader gedefinieerd. Uitgebreide artikelen zijn verder: determinatie van Fregatvogels, het voorkomen van de Zwarte Ibis in Nederland, kruisingen tussen Brandgans & Roodhalsgans en Kolgans & Brandgans, een waarneming van een Slangenarend, het verenkleed van de Witvleugelstern, en notities over de determinatie, leeftijd en rui van ondersoorten van de Zwarte Zeekoet. Drie korte artikelen geven aan dat op Schiphol geïmporteerde koolvogels soms blijken te ontsnappen. Als deze vogels dan worden waargenomen door vogelaars in het veld kan verwarring met nauw verwante in Europa voorkomende soorten niet uitgesloten worden. Vergeleken worden de Indische Scharrelaar (contra Scharrelaar) en Mongoolse Leeuwerik (contra Witvleugelleeuwerik). Een waarneming van twee Vale Lijsters in het Amsterdamse Bos kan mogelijk toegeschreven worden aan ontsnapte exemplaren uit een zending op de luchthaven. De waarnemingenrubriek bevat o.a. waarnemingen van Ralreiger, Koereiger, Grote en Kleine Zilverreigers, Zwarte Ooievaar, 18 (!) Sneeuwganzen, Roodpootvalken, een Klein Waterhoen, Bijeneters en Scharrelaars.

MvdB

Jaargang 2; nummer 3 - oktober 1980.

Inhoud: Tweede deel van de Dutch Birding Association Checklist. Hierop zijn soorten uit twee categorieën (A en B) te vinden. In categorie A vallen soorten die na 1951 nog in Nederland met zekerheid zijn waargenomen en in categorie B soorten die met zekerheid voor 1951 in Nederland zijn waargenomen. (voor verdere specificatie van de categorieën zie Dutch Birding 2: 41-2) De status van een groot aantal soorten wordt nader toegelicht en verantwoord in een serie korte notities. Een uitstekend artikel over de determinatie van de Poelsnip en het voorkomen in Nederland geeft wederom de vaak hoge kwaliteit van het blad weer. De waarnemingenrubriek bevat als voornaamste zeldzaamheden een Geelsnavelduiker bij Kortenhoeve, drie Grote Pijlstormvogels bij Schiermonnikoog en de Hondbosse Zeewering, een Stellers Eider-eend bij Terschelling, een Bairds Strandloper op de Maasvlakte, twee Blonde Ruiters op Texel, een Franklins Meeuw bij Scheveningen, een juv. Kuifkoekeek in de Alblasserwaard en bij Giessenburg en een Kalandersleeuwerik werd gevangen op het ringstation Wassenaar.

MvdB

Limosa j.g. 53 (1980) nr. 1

A.J. Beintema: Het Nonnetje (*Mergus albellus*)

Aanleiding voor dit artikel was het ontbreken, in het meest recente "handbook", van een beschrijving van de massale concentraties Nonnetjes in Nederland (IJsselmeer).